

Křížová cesta

I. podle svatého Tomáše Akvinského

II. jako úkol, který čeká duši v Temné noci ducha na rozhraní mezi cestou osvěcovací a spojovací

I. Křížová cesta dle sv. Tomáše Akvinského

1. zastavení: Ježíš je odsouzen na smrt

Za touto lidskou nespravedlností se skrývá spravedlnost Boží a jeho nekonečné milosrdenství. Otec vydává svého Syna na smrt, když mu napřed vnukl, aby se obětoval za nás hned od chvíle příchodu na zemi. Posílá svého Syna na smrt a vystavuje ho utrpení kříže, neboť jej chce oslavit tím, že Syn dobude největšího vítězství a to nad hříchem a nad ďáblem, vítězství skryté, avšak ještě daleko vznešenější než samotné zmrtvýchvstání na Bílou sobotu. Vítězství nad smrtí je znamení velkolepé, ale je to jen znamení a účinek předešlého. Vykoupení samo a vykoupení křížem je dokonce účelem vtělení Božího. Ježíš je především Spasitelem, "qui propter nostram salutem descendit de coelis et incarnatus est." - "Který sestoupil s nebe a vtělil se, aby nás spasil." - Prosím jej za pochopení příčiny vtělení, příčiny milosrdenství, které předpokládá naši bídu. Na druhé straně hřích byl povolen po celou věčnost jen v

očekávání většího dobra projev milosrdenství Spasitelova je nejkrásnějším důkazem všemohoucí dobroty Boží: "Tam, kde je mnoho chyb, milost je ještě převyšuje."

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

2. zastavení: Ježíš přijímá kříž

Když Ježíš nese tento kříž, obětuje se vnitřně za nás. Plnost daru se dokonává při dovršení oběti. Je to dokonalost zápalné oběti, která se spotřebovává. Nadšení sv. Ondřeje pro kříž nebo sv. Ignáce z Antiochie, který si přál, aby byl rozemlet zuby šelem, jsou jen slabou odezvou oné horoucí touhy, kterou hořel pod plností milosti Boží Ježíš a již se oděl, aby splnil své spasitelské poslání za hříšné lidstvo. Tato plnost milosti spočívala v jeho duši jako závaží, které jej táhlo ke Kalvarii "pondus crucis" - tíha kříže. Milost hloubila v něm propast, která jej přitahovala ke kříži: "Amor meus pondus meus." - "Má láska mne zavazuje." Takovým způsobem byla svatá duše Spasitelova přitahována nejhoroucnější láskou k oběti, kterou Bohu prokazovala veškerou slávu a nás vedla ke spáse.

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

3. zastavení: Ježíš padá pod tíhou kříže

Ježíš nepadá pod křížem z toho důvodu, že by jeho vůle byla přemožena únavou, nýbrž z lásky, neboť se chce dobrovolně vydati utrpením až k nejzazším mezím, aby ukázal velikost své lásky. Nechtěl poznat jen svaté nadšení z oběti, vzniklé za určitých vrcholných milostí, nýbrž také chtěl poznati zemdlenost a obětovat ji v celé čistotě a síle své nadpřirozené lásky ke svému Otci a k nám. Tento kříž mu byl uložen lidskou nespravedlností, ale On, který je úplně nevinný, vidí v této lidské nespravedlnosti Boží spravedlnost. Máme-li trpěti nějaké bezpráví my, kteří se skrytě proviňujeme mnohými přestupky, jež nám nikdo nevyčítá, shledáváme v této lidské nespravedlnosti spravedlnost Boží, která nás očišťuje.

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

4. zastavení: Ježíš potkává Pannu Marii

Kdo lépe než Panna Maria rozuměl příčině utrpení Ježíše, lásce, s jakou je nesl a jeho významu pro naše duše? Prosme blahoslavenou Pannu, abychom porozuměli tajemství Kříže, abychom přijali a nesli svůj kříž nikoliv s odporem a podrážděností, ale s vděčností, buď s láskou nebo aspoň začínající láskou, která se bude den ode dne zvětšovat s denním přijímáním, osobní zásluhou samotnou onou láskou, která když se pěstuje, rozmnožuje milost. Po Spasiteli nikdo jiný než Neposkvrněná Panna nám nemůže poskytnout toto nadpřirozené poznání tajemství Kříže a jeho následků pro nás v denním životě.

Můj Ježíši, odpusť a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení: Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

5. zastavení: Šimon Cyrenský pomáhá Ježíši nésti kříž

Co bychom řekli, kdybychom potkali Ježíše, jak nese kříž, který náleží nám. Je to Ježíš, který nás miluje, který nás chce podnítit, abychom v sobě napodobovali jeho rysy, je to Ježíš, kterého milujeme. Jelikož první příčina nečiní druhotné zbytečné příčiny, také Spasitelova činnost nečiní zbytečné naše úsilí, nýbrž naopak je posiluje a dodává mu správnou a záslužnou cenu. Nevíme, kdy budeme potřebovat kříže, abychom byli očištěni a pracovali v míře, dané pokorou a vůlí Boží ke spáse bližního. Ježíš je

v určitém smyslu v agonii až do konce světa ve svém mystickém těle. Navrhuje nám, abychom mu pomáhali nést kříž, který nám byl připraven od věčnosti a který On přizpůsobil našim silám, podporovaným milostí. Každá duše má svůj kříž, právě jako má svou chybu a zvláštní sklon: je to nemoc, zaujatost, zvláštní zkouška. Nazíráním a láskou se tento kříž stane spásným pro nás a zářným pro ostatní. Jim máme pomáhati, aby svatě nesli svůj kříž. Vskutku neznáme duši, pokud neznáme její kříž. Skrytý apoštolát, jak jej mají provádět nazíravé duše, pozůstává především z modlitby a

z oběti, z pomoci bližnímu v nesení jeho kříže.

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

6. zastavení: Veronika osušuje tvář Ježíšovu

Tahy Pána Ježíše, především jeho pohled, jsou výrazem jeho myšlenky a lásky. Myšlenka: Od chvíle svého vtělení má Ježíš ve své duši oblažující vidění, bezprostřední vidění podstaty Boží, jež způsobuje v nebi radost blažených. Zachovává si toto vidění i během největších strastí svého umučení, během strastí, jež mu způsobil pohled na hříchy všech lidí, které vzal na sebe, aby je odpykal. Svatá tvář Spasitelova, jeho pohled, vyjadřuje zároveň nejvyšší mír i nejhlubší smutek. Tyto tak rozličné city, které se zdají být dokonce opačné a protismyslné, pocházejí z téhož pramene, z plnosti milosti, jež sama pramení z nestvořené milosti osobního spojení se Slovem. Tato plnost je základem světla slávy, která oblažuje duši Spasitelovu, je příčinou jeho velké lásky, jež je šťastnější když dává, než když přijímá, ale je též základem utrpení, které trvá při pohledu na hříchy lidí, neboť On jimi trpí měrou své lásky k Bohu a k nám. Svatá tvář Spasitelova je tváří Mistra Mistrů, učitele apoštolů a učitelů, největších nazíravých duší. I když je opuchlá a poplivaná, zachovává si vznešenost a velikost, zračí v sobě svatou duši, která nazírá zdola a odhaluje Boží podstatu, věčný život, k němuž nás vede.

Avšak On chce udržeti toto světlo slávy na vrcholku své inteligence a vydává se veškerému pokořování, veškeré potupě, když Veronika přichází osušiti jeho tvář celou zkrvavenou.

Pane, uděl nám správnou míru skličujícího smutku a oprávněného optimismu. Poskytni nám mír i v utrpení, způsobeném láskou k Tobě.

7. zastavení: Ježíš padá podruhé

Bylo by velkým omylem, kdybychom si mysleli, že Ježíš trpěl jen ve svých smyslových schopnostech, v těch, jež máme společné se živočichy. Je naopak jisto, že Ježíš především trpěl za hříchy, za vrcholné zlo bolesti duchovní, které má sídlo ve vyšších schopnostech. Ježíš trpěl za všechny hříchy všech lidí, všech ras, všech dob. Toto utrpení bylo úměrné jeho vysoké moudrosti, znal lépe než kdokoliv jiný závažnost a četnost lidských přečinů, které mu byly tak zřejmy, jako my vidíme hnisavé rány na těle,

sužovaném nemocí. Jeho utrpení bylo úměrné též jeho nesmírné lásce k Bohu, kterého hřích uráží a k duším, které hřích pustoší a způsobuje jejich smrt. Odtud Spasitelovy mnohé pády, jeho malátnost a smutek. Jeho bolest byla větší než smutek kterékoliv duše, zarmoucené vlastními chybami. Plnost milosti značně v Ježíši stupňovala jeho schopnost trpět, kdežto sobectví, které způsobuje, že žijeme na povrchu sebe samých, nedovoluje nám trpětí ničím jiným, než tím, co se nás dotýká osobně a činí nás neschopnými nadpřirozeného utrpení, které pochází z lásky k Bohu a z lásky k duším. To jsou pravá muka, neznámá povrchním duším.

Pane, dej, abychom se hodně rmoutili ze svých chyb. Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

8. zastavení: Ježíš těší dcery jeruzalémské

"Dcery jeruzalémské, neplačte nade mnou, nikdo mi nebere život, vydávám jej dobrovolně." Nic nám nemůže poskytnout výmluvnější důkaz lásky než mé umučení. Tímto tajemstvím kříže vám Bůh prohlašuje svou lásku k dobru, svou svatou nenávisť ke zlu a k nespravedlnosti ve všech podobách. I když se tomu zdá být opačně, vypráví vám toto bolestné umučení o horoucí lásce mého Otce ke mně, neboť mne chce oslavit vítězstvím nad hříchem. Toto utrpení vám konečně potvrzuje jeho nepochopitelnou lásku k duším neboť aby je spasil, vydává mne, svého prvorozeného Syna."

"Plačte nad sebou..." Blahoslavení plačící svatými slzami kajícími (Mat. V,5). Plačte nad svými hříchy a neplačte nad mým křížem, který vás očišťuje a osvobozuje.

"Chce-li kdo přijít za mnou, ať vezme svůj kříž." Není jiné cesty, kterou lze jít za mnou. "Plačte nad svými dětmi." Nad všemi, kdo tajemství svatého kříže hanobí a zlořečí mu."

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou, pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

9. zastavení: Ježíš padá potřetí

Ježíš, jemuž se zřetelně zjevil plán Prozřetelnosti, nemohl trpět božím povolením zla, neboť toto povolení je svaté a podřízené projevu milosrdenství a spravedlnosti. Avšak nesmírně trpěl hříchem samým. Chtěl vypít až do dna kalich, který mu byl ukázán v zahradě Getsemanské a který obsahoval všechny špatnosti světa. Přijal tento kalich a výměnou nám dal kalich své vzácné krve, pohár požehnání, vrchovatě naplněný milostí, která pramení z jeho vražděného srdce. Tyto dva kalichy jsou podobny dvěma miskám vah, na jejichž jedné straně se nalézají veškeré dobré a na druhé straně všechno zlo, celá hluboká historie hřešícího a vykoupeného lidstva.

Ježíš nám podává tento kalich své vzácné krve, kterou vylévá za nás, avšak nežádá si pro sebe žádné úlevy v bolestech. Nedovoluje světlu slávy, které oblažuje vrchol jeho svaté duše, aby ozařovalo nižší oblasti, než vrchol jeho rozumu, jako kdyby přestal poslouchat sbor nesčetných vyvolených, jež zpívají: "Felix culpa" (šťastná vino), tam, kde je hříchu přemíra, milosti je ještě více. Plně se odevzdává bolesti, aby odpykal naše chyby. Nevyhledává nejmenší úlevy, neboť je si jist svým blízkým vítězstvím a padá znovu tváří k zemi, jako v zahradě Olivetské.

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

10. zastavení: Ježíš je zbaven šatů

Svlékli našeho Pána Ježíše z jeho roucha, přilepeného k živým ranám, způsobeným bičováním, tyto rány se znovu obnovily. Toto zevní obnažení, tak pokořující, je též symbolem vnitřního oprostění, jež od nás žádá Pán. Máme se oprostít od svého já, vytvořeného ze sobectví, ze sebelásky, ve všech podobách a z pýchy a máme se přiodít pokorou, také božskou láskou, která rozšíří naše srdce a učiní je jistým způsobem tak širokým, jako srdce Boží, způsobující, že budeme milovat vše, co miluje On.

Světcí porozuměli tomuto učení vnitřního oprostování, vzdali se svého já, aby jistým způsobem ztratili svou osobnost. Nahradili ve svých úvahách vlastní soud soudem Božím, duchem víry, svobodnou svou vůlí svatou vůlí Boží. Stali se služebníky Božími tak, jako ruka je poslušna naší vůli.

Dosáhli tak svým způsobem nezávislosti na čemkoliv stvořeném a vládli nad ním s Bohem, který způsobuje, že všechno přispívá k dobru, dokonce i zlo.

Přede všemi svatými náš Pán nejen se oprostil od veškerého vlastního úsudku, který se liší od soudu Božího, od veškeré vlastní vůle, ale v základu jeho schopností, a dokonce v základu jeho svaté duše není lidského já. Na místě jeho je a vládne svrchovaně **Já** úctyhodné Slovo učiněné tělem, které vlastní Božskou přirozenost a které vzalo na sebe lidskou přirozenost, aby nás spasilo.

Je to pro Ježíše ponížení, že nemá lidské já? V tom naopak je jeho největší dokonalost. Plné rozvinutí lidské osobnosti spočívá v tom, že se stává čím dále tím méně závislou na všem, co je nižší, než jsme my a stále více závislejší na Bohu. Plné rozvinutí lidské osobnosti spočívá v tom, že se ztrácí jistým způsobem v osobnosti Boží, stále důvěrnějším spojením, které v Ježíši je totožností. On sám praví: "Nech mě žítí v sobě a sám zemřít."

Nestvořená osobnost Slova, učiněná tělem, je základem nekonečné hodnoty jeho spasitelské smrti. Jakou slávu spatřuje Bůh a jeho andělé v tomto kříži!

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

11. zastavení: Ježíš je přibit a kříž

"Potom přišli na místo zvané Kalvarie," praví evangelium sv. Lukáše XXIII, 33, "a tam ukřižovali jeho i zločince, jednoho po pravici a druhého po levici. A Ježíš pravil: "Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!"

Jak jsou rozdílné tyto tři kříže! "Dej, Pane, aby náš nebyl neužitečný jako kříž zlého lotra, dej, ať se podobá kříži toho, který se obrátil, a ještě spíše Tvému."

Slova, vyslovená Ježíšem: "Otče, odpusť jim..", vyjadřují nejvyšší úkon síly, spojený s nejvyšší mírností. Uprostřed utrpení si Ježíš uchovává mír, nikoli jen nejhlubší pro sebe, ale mír vyzařující a sdělující se nejvíce zarmouceným a zbloudilým, pokud neodmítají světlo. Křižují věčný život, který jim v té chvíli získává své zásluhy. Jeho prosbu opakovalo mnoho učedníků a ukázalo se, že jejich síla takto spojená nejdokonalejší láskou vůči pronásledovatelům, není už lidskou silou, nýbrž vpravdě Božskou. Takovým způsobem bude pokračovat v mystickém těle až do skonání věků jak velká prosba Spasitelova, tak i jeho utrpení. Máme-li za někoho trpět, modlíme se za něho. Jestli sami způsobujeme některým duším utrpení, vzpomeňme, že Pán jim

možná vnuká, aby se modlili za nás, vzpomeňme, že On se jistotně modlil za nás, kteří jsme způsobili jeho smrt.

Protože hodina ukřižování byla pro našeho Ježíše nejvýznamnější chvílí a v dějinách světa nejvznešenějším okamžikem, porovnávejme každou chvíli svého života s touto nejvýznamnější hodinou. Staneme se tak věrnými milosti působící v přítomnosti. Nehleďme na minutu jen z horizontální linie času; která prchá a dělí čas a minulost, kterou je třeba odevzdat Bohu a budoucnost, která je pro nás nejistá.

Žijme způsobem, který je zároveň vznešený i velmi realistický, žijme z přítomné chvíle, na kterou pohlížeje z vertikální linie, kterou je spojen s jediným okamžikem nehnuté věčnosti a okamžikem, který nemíjí, nýbrž zůstává věčným jitem. Pak uzmíme nekonečné bohatství této přítomné chvíle: zatímco ona utíká, existuje nejen mé tělo, ale i má duše, milost, která je podněcuje, vliv Spasitelův, tři Božské Osoby, jež přebývají ve mně, jsem-li ve stavu milosti. To je nekonečná stránka přítomné chvíle, i když nám připadá tak temná a krušná. Prožívejme ji tak a ona vstoupí do věčnosti. Připravujme se tak na dobrou hodinku smrti, aby ve spojení s Pánem Ježíšem byla obětí úcty, nápravy, pokorné prosby a působení milosti.

Modleme se za umírající a za velmi zkroušené duše, pro něž je už i vzduch nedýchatelný, nemohou-li aspoň chvílemi přebývat po boku Božím.

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

12. zastavení: Ježíš umírá na kříži

V této agonii a ničení ten mír, který si Ježíš uchovává, je klidem řádu nastoleného jím pro nás. Tento hluboký a zářící mír je vyjádřen v posledních slovech Spasitelových:

K dobrému lotru: "Ještě dnes budeš se mnou v ráji." To je slovo míru pro všechny kajícíky, kteří cítí, že je jim prominuto.

K Panně Marii a ke sv. Janu: "Ženo, zde syn Tvůj - zde Tvá Matka." Slovo, které způsobilo, co znamenalo, které značně zvětšilo mateřskou lásku Panny Marie vykoupeným duším, zosobněný zde milovaným apoštolem.

Výkřik největší bolesti: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?" Je to první verš XXI. žalmu, který mluví o Mesiáši rovněž vrcholí dokonalým odevzdáním a pokojem, jež dává světu Ten, kdo způsobil na naší zemi prokletí hříchu. "Žízním." Spasitel má žízeň duší, ačkoliv jim sám přináší pramen milosti, aby je očistil, napojil a spasil.

"Dokonáno jest". Je dokonána nejdokonalejší oběť. Bude se podstatně zvěčnovati ve mši svaté, protože si Spasitel přál trpěti za nás až do této krajnosti. Tato plnost se nyní rozlévá do všech duší, které se nezastavují před láskou Boží.

"Otče, do Tvých rukou poručím svého ducha!" Jsou to slova posvěcení a vyvrcholení obětí Kříže. Protože tato oběť je inspirována nesmírnou láskou Slova učiněného tělem, má nekonečnou hodnotu záslužnou a zadostiučinící, více se líbí Bohu než se mu může znelíbit souhrn všech hříchů.

Můj Ježíši, odpusť mi, smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

13. zastavení: Ježíš je sňat z kříže a předán své Matce

Svatá Panna a s ní do určité míry sv. Jan a svaté ženy, které zůstaly věrné, pochopili Kalvarii, horoucí lásku Syna Božího, obětujícího se za nás, vítězství, kterého dobyl nad hříchem a nad ďáblem. Ve víře největší, jaká kdy byla, Maria, přijímající do svých rukou tělo Synovo, tuší nekonečné milosrdenství vůči hříšníkům, uctívá Boží spravedlnost, již se dostává od Ježíše dokonalého zadostiučinění.

Oč budeme žádati s Pannou Marií nyní, kdy utrpení Kříže pominulo a jeho nesmírná cena se ukazuje stále jasněji? Nesnažme se prositi o kříže, které bychom možná nesli velmi špatně, ale prosme skrze Pannu Marii za bolesti lásky ke křížům, které jsou nám vyhrazeny od věčnosti.

Pane, dej, abychom milovali tyto kříže, ať jsou jakékoliv, bylo-li by zapotřebí třeba v naprosté samotě mučeného srdce, duše a ducha, dej, ať nenadsazujeme tyto kříže, ať je prostě neseme takové, jaké jsou a budou; bez ohledu na odplatu - z lásky k Tobě, Pane, a k duším. Neposkvrněná nám je učiní spasitelnějšími, neboť nám vnukne větší lásku, která je základem záslužnosti a účinně nám pomůže, utěšujíc nás v našich bojích.

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mnou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

14. zastavení: Ježíš je uložen do hrobu

Tělo Spasitelovo odpočívá v hrobě. Za tři dny povstane z mrtvých. Ježíš dosáhl na kříži největší ze všech vítězství nad hříchem a nad ďáblem. Mohl říci svým učedníkům: "Ve světě budete mít trápení, ale důvěřujte, já jsem přemohl svět." (Jan XVI, 33)

Během svého umučení za největších muk zůstal nejvýš pokojný a vylil na nás řeku milosrdenství Božího. Zmrtvýchvstání čili vítězství nad smrtí stane se jasným znamením vedle onoho nesrovnatelně většího vítězství, dosaženého na Velký Pátek nad hříchem." Smrt přišla vlivem hříchu na svět." (Řím V, 12) Ona je trestem. Ten, kdo je vítězem nad hříchem, musí být též vítězem nad smrtí. To je transcendentní logika těchto nadpřirozených tajemství.

Prosme, abychom to pochopili ve vnitřní modlitbě, abychom žili stále v Bohu, skrze Krista, v něm a s Ním.

Můj Ježíši, odpusť mi a smiluj se nade mou pro zásluhy Tvého utrpení. Otče, obětujeme Ti rány Tvého Syna, abychom se uzdravili z ran svých duší.

(Výňatek z knihy P. Reg. Garrigou Lagrange O. P. - Láska Boží a Kříž Ježíšův, II. díl od str. 885)

II. Křížová cesta

**vysvětlená jako úkol, který čeká duši
v Temné noci ducha na rozhraní mezi
cestou osvěcovací a spojovací**

1. zastavení: Ježíš je odsouzen na smrt

Ježíši drahý, ty ses dal odsoudit na smrt, abychom pochopili, že i my se musíme dát odsoudit ke smrti, chceme-li věčně žít s Tebou.

Dokud se ztotožňujeme s člověkem, který se cítí od Tebe oddělen, nemůžeme vstát z mrtvých do věčnosti.

Nemáme sílu, abychom podstoupili tento soud nad svým vyhnanstvím, ve kterém si někdy dokonce libujeme. Ale, že Tys nás předešel a dal se před námi odsoudit, poskytl i nám sílu, která není z nás, ale ze síly Tvé oběti.

Vybídls nás, abychom Tě následovali. Tvé Slovo je skutkem. To znamená, žeš nám dal též sílu, abychom mohli být odsouzeni na smrt, abychom už jednoho dne nežili my, ale Ty v nás. Nechť jsme si na každém kroku ke smrti na kříži vědomi toho, že jen Tvá síla nám dává schopnost umřítí, jen Tvá milost, pramenící z Tvého odsouzení a umučení je jedinou naší silou. Lidská síla nás pudí žít na tomto světě protože je konečná, nemůže zabránit tomu, abychom v něm také umřeli.

Božská síla však vábí žít věčně, ale tento věčný život musí se zrodit ze smrti člověka, který dokáže žít bez Tebe, a jen pro Tebe a pro život dočasný. Nechť pochopíme, že časný život nám byl dán jen proto, abychom Ti jej, Bože, mohli vrátit a jej Tobě obětovat.

Můj Ježíši, cestu k věčnému životu, dopřej mi načerpat ze Tvého utrpení sílu k vlastnění oběti všeho, co nejsi Ty, aby ve mně zbyla jen Tvá milost a Tvá síla.

2. zastavení: Ježíš přijímá kříž

Můj Ježíši, když bereš na sebe náš kříž, dokonáváš slavně, co začala Tvá matka slovy: "Staniž se mi podle slova Tvého." Rozhoduješ se dovršit svou obětí, která začala sestupem na zem a končila tím, že nás všechny táhneš ke svému Kříži slovy: "Vezmi svůj kříž a následuj mne." Dopomoz mi silou, jíž jsi nesl svůj kříž, abych i já byl ochoten obětovat sebe Tobě. Zapal mne svou horlivostí pro sebeobětování. Jako jsem začal službou Tobě, nechť skončím obětováním sebe celého Tobě a pro Tebe. Osvět mě, prosím Tě, abych co nejvíce chápal, že se mám obětovat, abych našel smrt svého života na Kalvarii a následoval Tě tam s radostí, neboť Tys šel přede mnou, razils mi cestu, Ty jdeš se mnou a

odíváš mě silou své oběti a Ty jdeš za mnou tajně i zřetelně odlehčuješ mému kříži. Jsi to Ty, který kráčíš ve mně k dokonalému sebeobětování a já se jen přidávám ke Tvým krokům. Zvláště ať pochopím, že Tvá oběť se nestala jen před dvěma tisíci lety, nýbrž děje se věčně, neboť celé lidstvo svou silou vedeš ke spáse, v něm jsi Spasitelem i spaseným. Ať pochopím, že Ty ve mně nemůžeš vstát z mrtvých, dokud nebudu ochoten zapřít sama sebe, vzít svůj kříž a následovat Tě. K tomu mi popřej svou sílu a milost.

Můj Ježíši, prosím Tě o sílu Tvé svaté odhodlanosti, abych dokázal vzít na sebe kříž a vzdal se všeho, co je mé a čím jsem já, a tak umřel s Tebou pro tento svět.

3. zastavení: Ježíš padá pod tíhou kříže

Můj drahý Ježíši, když jsi padl poprvé pod křížem, myslels na to, kolikrát padnu já pod tíhou svého kříže a kolikrát budu potřebovat se opřít o Tvou sílu, s kterou jsi opět vstal. Ukázals mi, že se nemám lekat, když já zemdlívám, neboť se mám od Tebe naučit obětovat Bohu nejen činnou bystrost, ale i malátnou mdlobu, všechno, co člověk má, tedy i slabost, která není hříchem, nýbrž jen známkou nedostačujících lidských sil. Osvět mě, abych pochopil Tvé naučení ze Tvého pádu. Má lidská zemdlenost není ještě známkou mystické smrti a není pobídkou, abych se dal odstrašit od další cesty malátností smyslů a úpadkem tělesných sil. Nemohu-li povstat svými silami, mám obětovat svou zemdlenost Tobě a vzdát se jí, jako by nebyla má, nýbrž napodobením Tvé. Připojím-li se ke Tvé zemdlenosti, vstanu už ne svou silou, ale Tvou milostí, neboť se přidám ke Tvé oběti a vnitřně se s ní spojím. Mýlím se, domnívám-li se, že tělo musí v té chvíli zemřít. Tělo jen chvíli nesmí překážet zápasu o nový život, nesmí však být zničeno. Vedle toho osvícení Tě prosím, Ježíši, abych po každém zemdlení a po každém pádu méně se odvažoval vstát bez Tebe, méně vstával já a více jsi v mně povstával Ty.

Je to příprava ke skutečnému zmrtvýchvstání už zde na zemi, ke vědomému znovuzrození, které se nemůže dokonati najednou, protože nedovedu najednou odstoupit od sebe celého, není už třeba pádu hříchu, nýbrž pádu ze mdlob, abych důvěřoval síle Tvé a z ní žil stále více. Dále už ne mou silou, ale Tvou milostí, Ježíši.

4. zastavení: Ježíš potkává Pannu Marii

Milý Ježíši, v tomto setkání s Matkou odhaluješ nám dvojitou potřebu umírajícího: jedna, aby se rozžehnal se všemi drahými, jako by mu neměli patřit a jakoby se s nimi nikdy neměl už vidět, jednak, aby se smířil s tím, že lidská duše nemůže hned následovat ducha tam, kam on míří nyní. Připravuje se na odchod všeho lidského, zatím, co Božské se ještě nedostavuje. Blíží se chvíle opravdové ztráty všeho, zatím se zdánlivě nic nenabývá. Člověku v tomto zápasu nikdo nemůže pomoci, ani on sám sobě, tím méně okolí, i když ho miluje. Může pomoci jen milost Boží, přestože musí zůstat člověku skryta, aby tento mohl umřít a nebyl ve svém lidství ničím posílen. Další posílení totiž má se dostavit jen v tom, co je v nás Božího a nikoliv lidského. Ne pro člověka už smí být konána tato cesta na Kalvarii, ale pro Boha. Jako Ježíš ji šel kvůli nám, my ji musíme jít kvůli Němu. Miluje-li kdo kohokoliv na světě více než Boha, nemůže dojít až k ukřižování všeho lidského.

Můj drahý Ježíši nechť mi není nic cennějšího než setkání s Tebou. Ať jsem ochoten pro ně učiniti vše, ať jsem ochoten vydati ze sebe vše, vzdáti se všech citů a všech vztahů ke stvořenému, vzdáti se vlastní mysli, vlastního rozumu a vlastní duše. Ať mi zbudeš jen Ty. Nechť si uvědomuji, že se nemohu s Tebou setkat dříve, dokud neumřu pro celý svět, i pro sebe a svůj osobní prospěch. Ať přestanu toužit po svém životě a toužím po Tvém životě a po Tobě, po životě, který by nebyl můj, nýbrž Tvůj a pro Tebe.

Panno Maria, která předěšla mou duši v této smrti a v tomto vzkříšení k věčnému životu, provázej mě na mé pouti a dodávej mi síly, abych vytrval ve věrnosti ke Tvému Synu. Sviť mi na cestu silou svého poznání ceny mystické smrti a silou svého uskutečnění vědomého věčného života.

5. zastavení: Šimon Cyrenský donucen pomoci Ježíšovi

Vojáci, doprovázející Ježíše, viděli, že Ježíš opět umdlévá pod tíhou kříže. Protože měli nařídáno dovést jej až na místo popravky a měli obavu, že tam nedojde, donutili kolem jdoucího Šimona, aby mu pomohl nésti kříž.

Tato událost nám poskytuje opět trojí rozdílné poučení: Především Ježíš nese náš kříž a my mu vždycky jen přechodně a obyčejně z donucení okolnostmi pomáháme.

Za druhé: nikdo, kdo dobrovolně se zapírá a nese svůj kříž, není Šimonem, nýbrž podobá se Ježíši, dojde na Kalvarii, umře

pro tento svět a zrodí se vědomě v životě věčném. Všichni ostatní kdo takovému člověku pomáhají nésti kříž z donucení okolnostmi, jdou chvíli toutéž cestou jako šel Ježíš, ale nedojdou spásy, která se neobejde bez skutečné mystické smrti, uskutečněné ve vlastním nitru.

Za třetí: Jdeme-li cestou Ježíšovou a nedostává-li se nám sil, mají naše obavy jen tu cenu, že rychleji vnitřně odumíráme a více tíhneme ke svému věčnému cíli. Zachováme-li si však vřelou touhu po sebeobětování, jakou měl v daleko větší míře Pán Ježíš, i když už nebudeme mít sami tolik sil, abychom učinili krok k uskutečnění této oběti, bude nám vždycky řízením Božím poslán někdo, kdo nám pomůže nést kříž. Duše, která je tak daleko od světského života a tak blízko ke kříži, nikdy není opuštěna Ježíšem, neboť On šel před ní a On už ten kříž donesl. Pošle nám někoho, kdo nám ulehčí tíhu kříže. Bude to třeba náhodný kolemjdoucí, nemusí to být člověk stejného smýšlení. Kdyby bylo třeba, aby kámen vydal vodu, která by nás občerstvila, stane se tak jako Židům na poušti.

Pane Ježíši Kriste, Tys šel před námi, abychom nemuseli nést celou tíhu kříže. Protože každé Tvé slovo a každý Tvůj skutek má nekonečný dosah, jdeš i nyní s námi, i nyní neseš náš kříž s námi, přichází-li Tobě na pomoc Šimon, i nám musí okolnosti pomáhat, i kdyby se to dělo s přinucením, protože celý vesmír je hnán Tvou láskou, aby spolupracoval na díle spásy. Nezáleží na tom, že vidíme často stejně malé pochopení v okolí pro náš kříž, který také my neseme za všechny lidi, neboť se připojujeme ke Tvému spasitelskému dílu.

Nepřejeme si pochopení, když jsi jej nedošel ani Ty, Ježíši. Nepřejeme si je, protože bychom našli odplatu u lidí. Avšak buďme si jisti, že kdokoliv kolemjdoucí bude v rozhodující okamžik donucen nám pomoci, ať má pro tuto oběť pochopení či nikoliv. Popřej nám, náš Osvětiteli, abychom nehledali vděčnost u lidí, abychom hledali jen cestu k Tobě a dali se poučit tímto Tvým příkladem.

6. zastavení: Veronika podává Ježíši roušku

Podle zbožné tradice podala sv. Veronika Ježíši roušku, aby setřel ze své zmučené tváře krvavý pot. Odměnou za to vtiskla se do roušky skutečná podoba Ježíšovy tváře.

Milost boží nám tu popřává především čtverým způsobem nahlédnout do tohoto pochodu smrti: Především je tu hmatatelný

důkaz o velikosti utrpení, který zažívá duše, jež kráčí vstříc konečnému odumření pro všechno světské. Je největší, jaké může člověk na sebe vzít, protože v té době podobně jako Ježíš už není ušetřena vědomí, že trpí za všechny, kdo ještě nechtějí dospět k dokonalému životu. Potom se nám tu ukazuje, čím mohou vnitřně umírajícímu pomoci zbožné duše. Nepomohou slova, ta jako by vyznívala na prázdno, nýbrž skutky, jimiž se oslabují následky utrpení a to beze slov. Dále se nám tu říká, nakolik mohou jiní zbožní lidé pochopit vnitřní stav umírajícího, když sami jej neprožívají. Mohou pochopit jen jeho hrozné utrpení a proto se je snaží zmírnit. Ale v tom není skutečná pomoc, kterou taková duše potřebuje. Ta může přijít jedině od Boha a každý krok kupředu je čím dál tím více konaný ze síly Boží. Posléze se to dovídáme, čím je odměňována pomoc zbožných lidí. Uvědomují si cenu, jakou musí člověk platit za takový vzestup a čeho všeho se musí ještě zříci a vzdát.

Můj Ježíši, ať si s Tvou pomocí vtisknu do duše pravou podobu Tvého umírání, abych je mohl následovat dnes a každý den. Ukázals svaté Veronice, když jsi zvětšil svou tvář do roušky, že toto umírání není úkolem několika okamžiků, ale celého života. Odkázals jak jí, tak i mně tuto roušku na celý život pro všechny okolnosti jako vedoucí znamení života, jako hlavní prostředek ke znovuzrození k věčnému životu.

Dej mi sílu, abych si toho prostředku vážil nade vše a dával mu přednost před jinými prostředky a před útěchami hmotnými i duchovními.

7. zastavení: Ježíš padá podruhé

Podle zachované tradice upadl Ježíš při východu z městské brány před spoustou lidí.

Máme se poučit o tomto: Když byl Ježíš před tím bičován, urážen a trním korunován, dovedeme si představit, že se mu tohoto ponížení dostalo od lidí, mravně nejnižší stojících, od lidí špatných.

Nyní však padá a prokazuje svou smrtelnou slabost před lidmi, před nimiž dříve ukazoval svou slávu v zázracích a divcích. Ježíš nás tu učí důležitému prvku mystické smrti. Neopustila by nás všechna lidská sebeúcta, kdybychom byli ponížováni jen nepřáteli a špatnými lidmi, naopak mohli bychom si zachovat pocit hrdinství a vnitřního ospravedlnění. Pak by nemohl zemřít celý člo-

věk. Má však zmizet poslední špetka sebeúcty a osobní prestiže, jen tak je člověk připraven dokonale k oběti kříže. Pochopme tu obrovskou lásku Ježíšovu, když nás upozorňuje krutým vlastním utrpením čeho se máme dobrovolně zříci a zbaviti, abychom nemuseli trpět jako On a došli s ním věčného života. Vidíme, že jeho spasitelský úkol spočívá také v tom, že odstraňuje překážky z naší cesty (a co nám je zřejmo, pokud jsme toho zatím neměli příležitost na sobě zažít, jelikož jsme se tak daleko nedostali), že opravdu padá za nás a za nás nese kříž. My vlastně projevujeme jen krajní ochotu jej následovat a jít v jeho šlépějích, ale On nás obdaňuje silou, abychom opravdu šli a následovali. Je to věčná síla toho velkého odosobnění, které prokázal na cestě na Kalvarii. Nikdo z nás se mu nemůže vyrovnat, protože nikdo z nás nebyl před tím tak slavný a božsky veliký jako On. Protože nejsme vtělenými Bohy, nesestupujeme z takových výšek jako On, ani do takových hloubek jako On. Vydláždil naši cestu svým utrpením a označil každou její část svou osobní zkušeností. Nadto přelévá do našich nohou i myslí sílu své odhodlanosti.

Pane Ježíši Kriste, dej mi Tvou nadpřirozenou sílu, abych si upřímně přál být nejmenším mezi všemi lidmi, abych se nejmenším stal, abych nedbal na lidské mínění o sobě a tím více dbal na Tvou vůli, se kterou nás zveš: "Pojďte ke mně všichni, kdo jste obtíženi."

8. zastavení: Ježíš poučuje plačící ženy jeruzalémské

Ježíš vidí plačící ženy a radí jim: "Neplačte nade mnou, ale plačte nad sebou a nad svými syny."

Nezasluhuje pláče nad sebou ten, kdo umírá, aby mohl spasit jiné, nezasluhujeme ani my, aby nás někdo litoval, když vnitřně umíráme pro vlastní spásu. Právě nad opačným stavem bychom se měli nejvíce rmoutit, jak výstižně zvolala v jedné své básni sv. Terezie z Avily: "Umírám zármutkem, že nemohu umřít." Kéž i já se mohu počítat mezi tak šťastné, aby můj největší a jediný zármutek spočíval v tom, že neumírám dost rychle pro tento svět a pro spásu své duše i spásu všech duší. Tato svatá trpělivost je ohněm, který prudce spaluje všechno co ve mně není Božího.

Ježíš vybízí ženy, aby plakaly nad sebou a nad svými dětmi, protože zná trpký osud každého, ke komu Ježíš přišel a kdo jej nepřijal jako svého Spasitele a Mesiáše, nýbrž jen jako lékaře

hmotných ran. Odsuzuje sám sebe k nesvobodě zničení, jejímž předobrazem je potomní zkáza Jeruzaléma. Můj Pane Ježíši Kriste, popřej mi, abych upřímně zaplakal nad svou ubohostí, jejíž nejhorší částí je, že jsem lhostejný ke vnitřnímu umírání nebo dokonce se bojím umřít. Ať také pláče nad vším, co ze mne vyšlo a neslouží Tobě jako mému Spasiteli. Pane, popřej mi radost z umírání, radost z toho, že se zmenšuji a obětuji kus po kuse ze svého já. Způsob, zachovej a rozmnož ve mně též Tvé svaté a správné rozlišování, co na světě a ve mně má mě zarmucovat a co těšit. Toto rozlišení nechť mě vede přímo k uskutečnění úkolu spásy.

9. zastavení: Ježíš padá potřetí

Ježíš padá potřetí na úpatí Kalvarie. Při prvním pádu uvnitř města nás poučuje o nutnosti, aby odpadla naše důvěra v sebe, že sami svou silou dokážeme umřít na kříži. Ačkoliv je to velmi bolestné, právě jako smrt Mládětek, která je předobrazem tohoto prvního pádu, přece jen všechny záhy nabyté ctnosti musí se ukázat nepravými a nedostačujícími pro věčný život. I rozum (Herodes) je dokáže v nic rozmetat. Nic však neuškodí skutečnému Božímu Synu, který už se zrodil v lidské duši. Ježíš potom vychází z města a padá podruhé. Předobrazem tohoto pádu je pokušení ďáblem na začátku Ježíšovy učitelské dráhy.

Ježíš odchází od své rodiny, takže se může právem ptáti: "Kdo je má matka, kdo jsou mí bratři?" a odpovědět, že každý, kdo plní vůli Otcovu. Učí nás tu, že daleko bolestnější je pád toho člověka, který náležel vnitřně svému lidskému prostředí a od té chvíle náleží vnitřně jedině Bohu. Ale ani tato bolestná proměna nestačí ke konečnému osvobození duše. Je na čase, aby se rozhodla bezvýhradně se obětovat Bohu. Nestačí už jen nésti kříž, nýbrž je třeba i vypít kalich hořkosti, po němž umírá bytost vědomím oddělená od Boha. Duše se má smířit s vědomím, že bude v brzkou opuštěna Bohem úplně, aby neměla sílu k dalšímu životu, oddělenému od Boha. S těmito třemi proměnami musíme počítat a

k nim můžeme načerpat sílu z úzkostí Ježíšových v zahradě Getsemanské právě tak, jako v těch jeho pádech. Přežijeme-li je silou jeho utrpení a milosti, dojdeme jistě až k úplnému oproštění od svých lidských já.

Můj Ježíši, ať nikdy nejásám dříve, než přestanu žít oddělen od Tebe. Naopak, uděl mi upřímné slzy hořkého nářku, že jsem

ještě neumřel, jaks mi ukázal a jak jsi mi k tomu dal svou smrtí sílu.

Ať sobě nepřipadám nikdy dost umrtvený, dokud nežiješ ve mně Ty. Ať se nechlubím jinou silou, než která je od Tebe a Tvá.

10. zastavení: Ježíš je zbaven šatů

Pán Ježíš nás tu poučuje, co všechno zbývá ještě dobrovolně svléci po tom všem, co už naznačil.

Co je oděvem lidským? Nejsou to jen lidské vlastnosti dobré i zlé, ale též všechny rozumové a smyslové schopnosti. To všechno dohromady tvoří naši zevní osobnost, naše zevní já a protože jde o smrt tohoto já, platí: Je třeba se oprostít od všeho vnímání jakýmkoliv smyslem, zrakem, sluchem, čichem, hmatem a chutí, ale je třeba činnost těchto smyslů zastavit, jako by jí nebylo. Jedině tak jsme připraveni ke ztrátě vědomí tohoto světa. Dokud tento svět byl v našem vědomí, nebylo v něm místa pro svět Boží. Takového zastavení veškeré činnosti a smyslů a rozumu nejsme schopni, leda bychom upadli do bezvědomí, ale Ježíš nás zve, abychom silou jeho utrpení prožili s Ním toto zastavení všech duševních mohutností, a je ochoten nám je udělit, budeme-li jen dobrovolně chtít se zříci jak smyslů, tak rozumu z lásky k Bohu, z touhy po přebývání s Ním.

Pane Ježíši Kriste, dej mi sílu, abych ode dneška ve své vnitřní modlitbě k Tobě přistupoval tak, že bych Ti obětoval veškerou činnost svých smyslů, schopnost slyšet, vidět, hmatat, cítit a chutnat, schopnost používat rozumu v čemkoliv a jakkoliv, všechny své vlastnosti dobré, všechny ctnosti i všechny své vlastnosti špatné. Dej mi sílu, abych svým vědomím hleděl spočinout jen

v Tobě a místo v podstatě lidské ocitl se v podstatě Tvé, věčně s ní spojen. Připojuji se k nadpřirozené síle Tvého umírání a chci umřít pro sebe celého tak dokonale jaks mi ukázal. Popřej mi k tomu sílu svého uskutečnění smrti na kříži.

11. zastavení: Ježíš je přibit na kříž

Když se dal Ježíš přibít na kříž za nás, poskytl nám nejen tolik poučení, že bychom je mohli vypsát jen v celé knize, avšak vlil nám i tolik nadpřirozené síly, chceme-li jej následovat až na kříž, že právem mohl říci "mé jho je sladké a mé břímě je lehké," neboť on je nese za nás na věky. V tom je naše vykoupení. Nám

zbývá jen se dobrovolně připojit za ním až do hrobu a tím k věčnému vzkříšení. Co od nás chce Pán Ježíš, když všechno smrtelné se už cítí tak poutáno nadpřirozenou silou, jako by bylo přibito na kříž věčného života? Abychom odpouštěli všemu a všem, kdo jsou nástroji

k uskutečnění tohoto našeho vnitřního umírání, neboť ani naše tělo a duše neví, co činí, když jsou tak poutány, ani lidé nevědí, jak jsou nám nápomocni, když nás tříbí svým nepochopením, ponižováním, máme-li toho zapotřebí, abychom dokázali umřít. Teprve později pochopíme, jakého oblažujícího násilí bylo zapotřebí, abychom nesestupovali na zem, která nás znečišťuje, teprve později pochopíme, o kolik bylo zapotřebí rozšířit naši náruč, abychom v ní mohli obejmout věčný život, a kolik nechutnosti jak těla, tak všech mohutností duše bylo k tomu zapotřebí, čehož by člověk nebyl schopen ze svých sil. Nohy měly by být přibodnuty, aby nás neodnesly pryč před blížícím se majestátem Božím, jehož se lekal i neohrožený Mojžíš a Pavel.

Ruce by měly být přibity, aby se opravdu vzdaly veškeré činnosti, která nás může pro tuto chvíli jediné odvádět od kýženého cíle. A všechnen majetek náš na tomto světě, ať vnější, ať duševní, měl by být losem přiřknut, těm kdo po něm touží. Praví se losem, aby duši, spěchající k Bohu, nezatěžovalo ani to, že jej daroval a měl zásluhu z daru.

Pane Ježíši Kriste, uděl mi právo pozdvihnout se s Tebou nad všechno pozemské spoutáním celé své lidské přirozenosti. Dej mi vnitřně poznati nebo aspoň tušiti Tvou velikost lásky a jsem si jist, že mě kromě Tebe už nic nepotěší.

12. zastavení: Ježíš umírá na kříži

Jaká neutuchající láska plane v Ježíši, když nás poučuje o našich úkolech i posledními slovy v největším utrpení před smrtelnou agonií. Lotru, který uvěřil, praví: "Ještě dnes budeš se mnou

v ráji." Věřme Ježíši, že má sílu dovést k Bohu i přes všechnu naši slabost a hříšnost. Byli bychom tuze pyšní a nevědomí, kdybychom si mysleli, že svou silou můžeme dospět tam, kam se lze dostat jen skrze Ježíše Krista. Naše slabost není tak velkou překážkou, jako nedůvěra ke Spasitelově lásce ke každému, i nejubožejší duši.

Panně Marii a sv. Janu řekl: "Ženo, zde syn Tvůj - zde matka Tvá." Rozžehne se se všemi nejdražšími před každou

opravdovou vnitřní modlitbou tak, jako bychom se s nimi už nikdy na světě neměli spatřit, nýbrž až na věčnosti.

Dále Ježíš zvolal: "Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?" Udělali jsme si lidskou představu o Bohu, a byla nám velice drahá, neboť byla prostředníkem mezi člověkem a Bohem, který nás pomocí ní napřed ozdobil nadpřirozenými ctnostmi a pak nás dovedl až ke kříži. Nyní však se blíží chvíle bezprostředního, přímého poznávání Boha. Choval-li jsem se k Bohu jako služebník, musím nechat služebníka umřít, choval-li jsem s k němu jako k Otci, musí jeho syn nebo dcera umřít, protože mezi služebníky a syny a Otcem jsou meze jejich osobností a ty musí padnout, má-li poznání Otcovo přejít do poznání služebníkova nebo synova bez hranice, bez výhrad, mám-li mít trvalý příbytek u Boha.

"Žízním," bylo další slovo Ježíšovo. Pravou známkou dokonávajícího vnitřního umírání je, že člověk nemá ani útěchy ze světa, ani od Boha, že je opravdu odkázán k tomu, aby umřel z nedostatku základních potřeb. Ty tam jsou chvíle, kdy bylo třeba dodávat člověku duchovní stravu a útěchu, aby dospěl k oprostění od požitků neduchovních a nabyl důkazů, že je veden Bohem.

"Dokonáno jest," řekl potom Ježíš, chtěje naznačit nejen, že ukázal celou cestu k Bohu a dokončil svůj spasitelský úkol, nýbrž že i my, když jsme obětovali všechny své schopnosti a vlastnosti celého člověka, musíme umět upustit i od touhy dále jednat lidskými silami. V Bohu musí všechno dokonat a do Něho se vlít, aby ani kapka nevytekla mimo, abychom mohli bezvýhradně říci s Ježíšem, k Bohu, kterého už nevidíme ani v nestvořeném: "Otče, do Tvých rukou poručím svého ducha."

13. zastavení: Ježíš je sňat z kříže a předán své Matce

Cesta mrtvého těla Ježíšova do náruče matčiny nám říká kromě jiného toto:

Starost a péče o tělo přenechme nejvnitřnější duši, neposkvrněné Panně Marii, od chvíle Zvěstování tajemně spojené s Bohem a chápající úkol mystického spojení. Tato starost o existenci těla nebo našeho já by nás mohla vyrušovat.

Blahoslavená Panno, celé naše dílo by se zmařilo, kdybys při něm nestála od samého počátku. Ty dáváš věčně platné svolení, aby se v nás zrodil Kristus, aby s námi prošel celé naše bolestné umírání a konečně s námi vstal do věčného života. Ty s námi opatruješ v našem nitru Ježíše, Ty hledáš s námi, když se

nám ztratí, protože s ním nezůstáváme ve vnitřním chrámu duše, Ty nám ho pomáháš najít v našem nitru, Ty podněcuješ Ježíše, aby v nás provedl svůj první zázrak a tak začátek všech divů vnitřní proměny, Ty s námi posledně jdeš, když následujeme Ježíše na Kalvarii, Ty vydržíš stát u každého našeho kříže a konečně přenášíš všechno pozemské do hrobového ticha klidu, z něhož vyrůstá věčný život.

Stůj při nás, Panno Maria, neboť bez Tvé pomoci by naše břímě nebylo lehké a naše cesta by nedoznala konce.

14. zastavení: Ježíš uložen do hrobu

Kolikrát, drahý Ježíši, jsi byl pronásledován a opět Ti dopřána chvíle klidu. Poprvé po narození na tento svět, kdys prchal do Egypta, podruhé po pokoušení ďáblem na poušti, kdy ses věnoval učitelské dráze a teprve potřetí po krutém Umučení jsi byl složen do hrobu, k němuž mohli pronásledovatelé postavit jen strážce.

Kolikrát si též člověk myslí, že už stanul u cíle a že bude zažívat trvalý pokoj, ten však nepřijde dříve, dokud nebude hledět na své tělo jen jako na vězení a hrob své duše. Neustane boj, když uteče před nástrahami zevního světa a rozumu a najde první stopy Božího života v sobě, nepřestane boj ani tehdy, když od Boha získá tolik duchovních darů, že bude muset překonat velké pokušení, aby jich nepoužil v osobní prospěch a pro svou čest a slávu. Nastane mír teprve tehdy, až bude moci říci se sv. Pavlem: "Nejsem už živ já, nýbrž živ jest ve mně Kristus." Ježíš dokonává své velké učení skutkem. Řekl, že nikdo nemůže učinit pro bližního svého více, než když za něho položí svůj život. On tak učinil a chtěl, abychom i my totéž učinili vnitřně z lásky k Bohu. Jen pro sebe si můžeme přát spásu, dokud se necítíme vnitřně spojeni se všemi.

Jakmile je nám dána tato milost poznání, pocítujeme zároveň, že cokoliv učiníme nejmenšímu z bratří svých, Ježíši jsme učinili a proto neumíráme jen za sebe, ale za všechny, a vstáváme z mrtvých také za všechny a pro všechny. Více učiniti nemůžeme.

Pane Ježíši Kriste, do jaké míry jsem ztratil sebe, jak jsi mi ukázal svým Umučením, do takové míry jsem našel Tebe. Pomoz mi, abych se stále zmenšoval, abys Ty mohl ve mně růst až k trvalému Tvému vítězství nad mou nedokonalostí - což je život věčný **s Tebou, v Tobě a pro Tebe.**
